

Wokół mowy Bevinga

„Wielka Brytania, narażając się na stratę prestiżu, jest narodem, który wyciągnął najgorszą naukę z ostatniej wojny” — pisał przed paroma tygodniami konserwatywny dziennik francuski „Epoque”. Anglia przechodzi obecnie największy kryzys w swojej historii. Przeżywa go w Indiach, Egipcie, Palestynie. Stare imperium chwieje się i pęka w swoich posiadach. Anglia wycofuje się z pozycji nie do utrzymania i rozpoczyna nową strategię — polityki i obrony włącznie.

„Anglia rozbroiła dawny antyimperializm amerykański i dzisiaj Stany Zjednoczone odgrywają imperialistyczną rolę. Ponieważ porozumienie między nią a Ameryką jest trudne na skutek krzyżowania się ambicji w różnych neutralnych punktach świata, anglo-radziecki układ wydaje się być naturalnym zjawiskiem” — kończy „Epoque”.

Trudno o lepszy komentarz o czwartkowej mowy min. Bevinga przed Izłą Gmin, mowy, która wytycza pewne kierunki brytyjskiej polityce zagranicznej. W obronie zagrożonego prestiżu Wielkiej Brytanii min. Bevin decyduje się na znaczne ustępstwa, nie rezygnując jednak z raz zajętych pozycji.

Na skutek trudnej sytuacji finansowej, w jakiej znalazła się po wojnie Wielka Brytania, nie może ona obecnie kontynuować swojej polityki imperialnej w tych rozmiarach, jak to czyniła dotychczas.

Po pierwsze, według enuncjacji marszałka lotnictwa Teddera, Anglia nie może sobie pozwolić na utrzymanie wielkich armii okupacyjnych ze względów ludnościowych. Siły zbrojne Wielkiej Brytanii nawet po doliczeniu nowych zaciągów nie wystarczają na okupację wszystkich ważnych punktów strategicznych, które są dzisiaj zagrożone.

Punktami tymi są: Grecja, Triest, Palestyna, Indie i Egipt.

Grecja jest ostatnim punktem za czeplenia Anglii na półwyspie bałkańskim, który nieuchronnie wymyka się jej z rąk.

Triest, jakkolwiek niezgodnie z życzeniami Jugosławii, został kompromisowo przekształcony w wojsne miasto i 45 tys. żołnierzy brytyjs-

kich straci tam wkrótce swoje zajęcie.

Palestyna wymaga coraz większych kontyngentów doborowych angielskich wojsk, gdyż jest ona nerwowym punktem w organizmie angielskiego Imperium.

Indie wyrwywają się z objęć polityki wiktoriańskiej i te piękne czasy, gdy milionami Hindusów mogła rządzić garstka białych, należą nie wątpliwie do przeszłości.

Egipt, który sprzeciwił się już polityce angielskiej w tragicznych chwilach, kiedy wojska Rommła stały pod Aleksandrią, zrywa z nią coraz bardziej i nie chce słyszeć o żadnych kompromisach.

Drugim z kolei problemem jest brak rąk do pracy w samej Anglii. Przejściowe bezrobocie, spowodowa-

ne mrozami, zniknie w dniach najbliższych i znowu da się odczuć katastrofalny brak rąk do pracy. Spowoduje to zmniejszenie się produkcji, a co za tym idzie, dalszą stratę rynków zbytu przede wszystkim na rzecz Stanów Zjednoczonych.

Jak wyjść z grożącego impasu? Aby uratować sytuację, Wielka Brytania zastosowała politykę chwiejną i zależną od chwilowych okoliczności. Zmuszona do odwrotu na jednych odcinkach, przechodzi do ofensywy na drugich. Ofensywa ta jednak przynosi za sobą wręcz odwrotne rezultaty.

Sprawa Egiptu i Palestyny jest już albo zostanie w najbliższej przyszłości powierzona kompetencji ONZ, co automatycznie zmusi Anglię do złożenia mandatu.

Perła imperium — Indie zmuszają Anglię do wycofania stamtąd swych wojsk za cenę utrzymania zysków handlowych. Rada Bezpieczeństwa rozpatruje sprawę Grecji. Z dniem 1 stycznia br. Kanadyjczycy przestali być poddanyimi Jego Królewskiej Mości Króla Wielkiej Brytanii i będą odtąd poddanyimi Kanady, co w praktyce oznacza, że staną się poddanyimi Stanów Zjednoczonych. Podobnie, choć z małymi zmianami, ma się rzecz z Australią.

Wielka Brytania nie może więc ufać siłom swoich bagnetów. Musi znaleźć rekompensatę na odcinku handlowym. Wielka ruchliwość rządu brytyjskiego, jaka datuje się od kilku miesięcy na tym polu, ma uratować Imperium i wyprzeć groźny kapitał amerykański z tradycyj-

nych rynków zbytu. Takie tło ma częściowo sojusz brytyjsko-francuski, tak należy rozumieć zaproszenie hr. Sforzy, min. spraw zagranicznych Włoch do Londynu. Takie wreszcie znaczenie ma przyjazny gest Bevinga pod adresem Bałkanów i krajów naddunajskich.

Ostatnią bazą angielską w Europie jest jeszcze strefa okupacyjna Niemiec. Czwartkowe enuncjacje Bevinga w Izbie Gmin mają wyraźne podłoże gospodarcze. Niemcy powinny wydzwignąć Wielką Brytanię z zagrożającej jej ruiny gospodarczej. Niemcy są ostatnią stawką, którą trzeba wygrać, jeśli chce się podprzeć stare Imperium. W tym leży kluczek do słów Bevinga, który wzbudził się przed dalszą akcją przesiedleńczą Niemców, a tym samym a-probował obecne status quo w Europie. Milionowe rzesze przesiedleńców niemieckich są poważnym obciążeniem Wielkiej Brytanii, która musi dopłacać grube sumy do swojej strefy okupacyjnej, aby zażegnać widmo głodu.

Wielkiej Brytanii chodzi więc o Niemcy takie, do których nie trzeba będzie nic dopłacać, a przeciwnie, które staną się przedsiębiorstwem rentownym. Za tą cenę Wielka Brytania gotowa jest mimo wewnętrznych oporów zgodzić się na wszystkie korektury granic niemieckich z r. 1939, byleby tylko nie ulegały one dalszej zmianie i nie przynosiły dalszych obciążeń dla strefy angielskiej.

Anglicy tak długo atakowali zachodnie granice Polski, jak długo nie okazało się, że ze szna kurtyna Churchilla jest fantazją. Śląsk nie opuścił Europy, Śląsk pracuje dalej dla niej i jej narodów. Wkład Polski w odbudowę Ziemi Odzyskanych przekreślił białą plamę, jaką rysowała dyplomacja angielska na wschód od Odry i Nysy. Musi to uznać min. Bevin. Dlatego jego oświadczenie precyzuje nam stanowisko Wielkiej Brytanii, jakie zajmie ona w tej najważniejszej dla nas sprawie na konferencji moskiewskiej.

LESZEK GOLIŃSKI

Ameryka Południowa

stać się wielkim siedliskiem hitlerizmu

Kapitały niemieckie w Argentynie i Szwajcarii

LONDYN (APL). — Komitet międzynarodowy dla badań kwestyj europejskich wydał nowy raport dotyczący stosunków w Niemczech. W raporcie stwierdza się że w dalszym ciągu trwa ucieczka Niemców przez Szwecję i Włochy do Ameryki Płd. Komisja jest w posiadaniu dokładnych informacji o metodach, jakie stosują uciekinierzy i ich pomocnicy i przekazała je władzom sojusznicy. Raport, który został wysłany do premierów i ministrów spraw zagr. W. Brytanii, ZSRR, Stanów Zjedn., Francji, Belgii, Danii i Norwegii stwierdza, pomimo ostat-

nich zaprzeczeń, jest rzeczą wiadomą, że ogromna część potencjału gospodarczego, ukrytego zagranicą przez mocarstwa osi nie została zlikwidowana ani też przekazana państwu sojusznicy. Argentyna, która popierała politykę osi podczas wojny ostatecznie odmówiła przekazania kapitałów niemieckich. Wiadomo również, że wszystkie kapitały niemieckie wywiezione przed kapitulacją Niemiec do Szwajcarii, a należące do przywódców nazistowskich pozostają nadal w rękach Szwajcarii.

Dr. Robert Borel sekretarz generalny komitetu międzynarodowego do badania kwestyj europejskich, powołując się na informacje otrzymane od mężów stanu i innych przedstawicieli opinii publicznej w całej Europie, oświadczył: „tam gdzie przed ostatnią wojną istniała kolumna, przed następną wojną staniemy w obliczu sabotażu zdrowia publicznego. Należy się liczyć z możliwością rozszerzenia takich epidemii, jak: dżyftert, tyfus, choroby bydła i t.d.

Jeden z naszych informatorów mówił dalej Borel, który pozostaje w kontakcie z podziemiem nazistowskim stwierdził, iż tego rodzaju broń przygotowywana jest obecnie w Niemczech.

W dalszym ciągu swego oświadczenia Borel stwierdza, że sieć nazistowskich organizacji podziemnych w Niemczech jest olbrzymia. Otrzymałszy informacje, powiedział on o planach mających na celu wskrzeszenie nazizmu, odbudowę niemieckiej potęgi wojskowej, sabotowanie eksportu węgla do państw sojusznicy i przejęcie ponownie fabryk i zakładów przemysłowych przez Niemcy. Do tychczas zaledwie 800 członków podziemia hitlerowskiego zostało aresztowanych, a jest rzeczą wiadomą,

Powrót niedoszłych »gauleiterów prowincji brazylijskiej Wielkich Niemiec«

że sieć nazistowska obejmuje tysiące Niemców i ich współpracowników w innych krajach.

BERLIN (APL) Do Rio de Janeiro przybyło wczoraj z Niemiec 705 repatriantów brazylijskich. Poza wielu takimi, którzy spędzili wojnę w niemieckich obozach koncentracyjnych w transporcie tym znajduje się liczna rzesza osobników, którzy przeznaczeni byli na gauleiterów prowincji brazylijskich. Ci wracają z nisko opuszczonymi głowami.

Traktat anglo-francuski

mcną podstawą pokoju świata

LONDYN (obsł. wł.). — Traktat anglo-francuski, który zostanie podpisany 4 marca w Dunkierce będzie przedłożony następnie Izbie Gmin. Zachodzi poważna możliwość rozszerzenia tego traktatu do ram umowy czterech mocarstw.

Traktat ten w jednym ze swoich głównych postanowień precyzuje wzajemną pomoc obu państw na wypadek agresji niemieckiej, nie sprzeciwia się jednak w niczym Kartce Narodów

Zjednoczonych. Nie koliduje on również w niczym z traktatem anglo-sowieckim. Sprawa uzbrojenia czy też wspólnych planów wojskowych nie jest w trakcie omawiana, natomiast szesroko potraktowana jest sprawa wspólnoty gospodarczej.

Prasa brytyjska i francuska przyjęła traktat z wielkim uznaniem i zadowoleniem. „Łącznie z istniejącymi już traktatami anglo-radzieckim i francusko-radzieckim, traktat ten tworzyć będzie mocną podstawę pokoju światowego — pisze „Times”. Niezwykle pomyślnym prognostykiem jest również fakt, że tak min. Bevin, jak i min. Bidault podpiszą ten traktat w drodze do Moskwy.

„Fiaro” nazywa traktat anglo-francuski „jednym z kamieni węgielnych pokoju”. Może być on — zdaniem dziennika — łatwo rozszerzony na pozostałe dwa mocarstwa.

„France Tireur” zaznacza przy tej okazji, że po raz pierwszy Wielka Brytania w swojej historii zdecydowała się działać, nie czekając na agresję niemiecką.

Apel do rządu USA

o poparcie polskich granic na Odrze i Nysie

NOWY JORK (obsł. wł.). — Członek Izby Reprezentantów Stanów Zjednoczonych Sadowski zażądał poparcia przez Stany Zjednoczone na konferencji moskiewskiej polskiej granicy na Odrze i Nysie w myśl umowy poczdamskiej.

Do czego doprowadza łagodna polityka wobec hitlerowców

Starają się uciec do Niemiec...

LONDYN (obsł. wł.). — Zgłoszono do Niemiec w ostatniej chwili transport 450 jeńców niemieckich, który miał się udać z An-

Zostają zwolnieni na »słowo honoru«...

BERLIN (obsł. wł.). — Omawiając wykryty ostatnio w Niemczech spisek, zmierzający do przywrócenia reżimu hitlerowskiego, dziennik „Taegliche Rundschau” doszukuje się źródeł obecnej sytuacji w wadliwym działaniu aparatu administracyjnego. Dziennik krytykuje również politykę władz anglosaskich

względem internowanych zbrodniarzy hitlerowskich, których zwalnia się często „na słowo honoru”.

W ten sposób z 80 tysięcy internowanych hitlerowców w strefie angielskiej pozostało w obozach obecnie tylko 20 tysięcy, a z 77 tysięcy w strefie amerykańskiej — 18 tysięcy. Po zwolnieniu z obozów hitlerowskich

46 osób zabitych

Wybuch bomb w klubie oficerskim w Jerozolimie

JEROZOLIMA (obsł. wł.) W dniu wczorajszym wysadzono w powietrze w Jerozolimie klub oficerski przy pomocy trzech bomb i materiału wybuchowego umieszczonych w walizce. Wybuch zabił 40 osób, a poranił 15. Niewiadomy jest los 24 osób, znajdujących się wówczas w klubie.

W związku z wybuchem policja i wojska angielskie urządziły obławę w pobliżu miejsca wybuchu. Ujęto dotychczas 2 terrorystów, po-

dejrzanych o spowodowanie wybuchu, którzy zostali poranieni.

Polska delegacja handlowa w Wiedniu i Londynie

LONDYN (obsł. wł.). — W dniu wczorajszym przybyła do Wiednia polska delegacja handlowa. W dniu dzisiejszym przybywa również polska delegacja handlowa do Londynu.

...i rozpoczynają działalność podziemną

W KRAJU

NOWOMIANOWANY minister Oświaty Skrzyszewski przyjeżdża po jutrze do kraju z Paryża, skąd wyjechał w dniu dzisiejszym.

ZA GRANICĄ

FRANCJA. — Rząd francuski skierował do Wielkiej Brytanii notę protestacyjną, w której wypowiedział się przeciwko projektowi przekazania ko-pału w Zagłębiu Ruhry pod kierownictwem niemieckie.

WŁOCHY. — Rządowe koła włoskie z radością powitały słowa Bevin'a o możliwości współpracy Wielkiej Brytanii z Włochami. Włosi mają nadzieję, że świat wkrótce zapomni o roli jaką odegrali w czasie wojny.

STANY ZJEDNOCZONE. — Prezydent Truman przedłożył kongresowi traktaty pokojowe z Finlandią, Węgrami, Włochami, Bułgarią i Rumunią celem ich ratyfikacji.

WĘGRY. — W Budapeszcie toczy się w dalszym ciągu proces przeciwko członkom spisku antyrządowego. Przy wódzy spisku po oswobodzeniu Węgier, wszczęł działalność podziemną, powstały organizacje „Wspólnota Węgierska” oraz „Komitet Siedmiu”. Ostatnio policja węgierska aresztowała prezesa Kolegium Sądowego, jako podejrzanego o udział w spisku.

CHINY. — Premier Chin podał się do dymisji.

350 MIL. DOLARÓW dla Niemiec

WASZYNGTON (PAP). — Prezydent Truman oświadczył na piątkowej konferencji prasowej w Waszyngtonie że budżet, który przedstawił Kongresowi, nie przewiduje dostatecznych

funduszy na sfinansowanie wielomilionowych dostaw żywności dla ludności Niemiec, zgodnie z programem, zaleconym przez b. prezydenta Herberta Hoovera. Zapytany, kto zajmie

się rozdziałem dostatecznej pomocy żywnościowej, na udzielenie której prosił on Kongres o wyasygnowanie 350 milionów dolarów, prezydent Truman oświadczył, że jeszcze nie powzięto decyzji co do sposobu rozdziału żywności i zaznaczył, że suma ta będzie przeznaczona jedynie na pomoc dla państw nieprzyjacielskich.

Sędziowie brytyjskiej na liście nieprzyjacielskiej

LONDYN (PAP). — W czwartek dnia 27 bm. podano do wiadomości, że w skład delegacji brytyjskiej na konferencję ministrów spraw zagranicznych w Moskwie wejdą: minister Bevin, sir William Strang — zastępca brytyjski do spraw niemieckich, sir Oliver Harvey — zastępca stałego podsekretarza w ministerstwie spraw zagranicznych, E. Hall Pach — zastępca podsekretarza do spraw gospodarczych, P. J. Dixon — osobisty sekretarz Bevin'a, generał sir Braien Robertson — zastępca gubernatora wojskowego w brytyjskiej strefie okupacyjnej w Niemczech, Mark Turner — rzeczoznawca ekonomiczny przy urzędzie brytyjskim komisji kontrolnej dla Niemiec, wicehrabia Hood — zastępca brytyjski do spraw austriackich, E. W. Playfair — z ministerstwa skarbu, W. Ridsdale — szef departamentu informacyjnego ministerstwa

spraw zagranicznych i kilku doradców wojskowych.

Prenumerujcie »SŁOWO POLSKIE«

Prenumerata miesięczna z odbiorem na miejscu 90 zł
" " z przesyłką pocztową 97 "
" " z odniesieniem do domu 105 "
Prenumerata przyjmuje wydział Kolportażu Spółdz. Wydawniczej „Czytelnik” Wrocław, ul. Kościuszki 51
Konto w Pocz.owej Kasie Oszczędności Nr. VIII — 185.

Azyl zbrodniarzy

Kiedy w Europie wyga-powoli ostatnie legalne ogólnie faszyzmu w Hiszpanii gen. Franco, Ameryka Płd. staje się z dnia na dzień coraz poważniejszym spadkobiercą tej ideologii i azylem dla wszelkiego rodzaju bankrutów politycznych. Jeszcze na wiele lat przed klęską Niemiec dygnitarze hitlerowscy tam to kowali swoje kapitały i zabezpieczali sobie wygodną furtkę odwrotu i zabezpieczenie na wypadek przegranej. Droga do Argentyny wiodła przez Szwajcarię i Hiszpanię, która do dnia dzisiejszego jest punktem etapowym ucieczki ludzi i kapitałów.

W Argentynie gromadzą się uczeni niemieccy, pracujący tam nad bombą atomową, w Argentynie i Brazylii szukają schronienia faszystki wszystkich narodowości i autoramentu, z Argentyny wrzeszczą oplacani są adwokaci, którzy bronią dzisiaj zbrodniarzy wojennych przed trybunałami ludowymi Europy. Znaną jest oświadczenie gen. Kesselringa, który broniącemu go adwokatowi obiecał znaczne honorarium z zasobów, ułożonych w jednym z banków argentyńskich.

Należy się dziwić, że Stany Zjednoczone, posiadające znaczne wpływy w Argentynie nie zwróciła na ten kraj bardziej uwagi i nie rozpoczęła żadnej ingerencji, zmierzającej do likwidacji niemiernych stosunków w Ameryce Łacińskiej. Polityka przy mykaniu oczu na wszystko, co się dzieje w Argentynie czy Brazylii może się wydawać co najmniej dziwna w momencie, kiedy radzi się nad ostatecznym zażegnanie niebezpieczeństwa odrodzenia się hitleryzmu w Europie i na całym świecie. Sądzi się, że póki należy budować właśnie od trzech zasadniczych podstaw: od kompletnie denazyfikacji i demilitaryzacji Niemiec na nowych i skuteczniejszych zasadach, od zlikwidowania reżimu gen. Franco i od demokratyzacji Ameryki Południowej. Każda iskra, nieszlumiona w odpowiednim czasie stanowić będzie wieczną groźbę pożaru.

Ameryce chodzi tylko o dolary

BERLIN (PAP). — W piątek, dnia 28 lutego marszałek lotnictwa sir Sholto Douglas, w odpowiedzi na zarzuty marszałka Sołowińskiego oświadczył, że Wielka Brytania i Stany Zjednoczone nie zmiernają do zjednoczenia swych stref okupacyjnych w Niemczech pod względem politycznym.

leszcze 1 katastrofa Dakoty

LONDYN (PAP) Agencja Reutersa donosi z Singapooru, że poszukiwania szczątków zagonionego samolotu Dakota, który wyleciał w środę z 6 pasażerami z Singapooru do Sajgonu, nie przyniosły dotychczas rezultatów. W akcji bierze udział 15 samolotów.

Powódź grozi także Trynidadowi

MONTREAL (PAP). — 1.200 dzieci wraz z rodzicami znajduje się w śmiertelnym niebezpieczeństwie w Trynidad (Boliwia), mieście położonym nad brzegiem rzeki Mamore, która wystąpiła z brzegów wskutek powodzi. Rząd Boliwijski wysłał na wszystkie strony ładu amerykańskiego wezwania o pomoc, zapowiadając zniknięcie całego miasta wraz z jego mieszkańcami, jeśli pomoc nie nadejdzie z błyskawiczną szybkością. Jedyną niewielką część miasta w samym centrum nie jest zagrożona powodzią. Samoloty z Argentyny, Chile, Paragwaju i Stanów Zjednoczonych udały się na miejsce katastrofy. Burmistrz miasta Trynidad domaga się przydziałania samolotów anfibijnych. Argentyna przy-

w Boliwii

słała 6 takich samolotów z lekarzami, żywnością i odzieżą. Największą potrzebą Rządu są samoloty, które wywoziłyby dzieci z zagrożonych terenów. Według ostatnich wiadomości, deszcz pada w dalszym ciągu i poziom rzeki stale się podnosi. Jeden z amerykań-

kańskich samolotów wojskowych wystarował, aby zrzuć zagrożonej ludności w Trynidad 550 pasów i kot ratunkowych. Rząd Boliwijski określa sytuację jako katastrofę narodową. Rząd pracuje bez przerwy, kierując akcją ratunkową. Trynidad jest miastem liczącym 8 tysięcy mieszkańców. Leży ono u zbiegu 2 rzek.

Zmiana rządu i dewaluacja w Chinach

NANKIN (API). — Według ostatnich wiadomości generalissimus Czang - Kai - Szek objął

przewodnictwo yuana wykonawczego. W dalszym ciągu sygnalizują o wzroście kursu walut zagranicznych.

Żądania terytorialne Czechosłowacji

PRAGA (PAP). — Dziennik praski „Młoda Fronta”, omawia

jąc postulaty Czechosłowacji, przedłożone na konferencji przygotowawczej w Londynie, stwierdza, iż teren, których domaga się Czechosłowacja, stanowią obszar o powierzchni 820 km kw. Są to tereny niezaludnione i przeważnie lesiste. Wyjątkiem jest Żytawa posiadająca 45 tysięcy mieszkańców, z których większa część domaga się przyłączenia do Czechosłowacji.

Co robia superforteca na Alasce?

NOWY JORK (API). — Jak donoszą superforteca „29” z załogą liczącą 14 osób uległa katastrofie w zatoce Bristol (Alaska).

Samolot po zapaleniu się motorów eksplodował w powietrzu, cała załoga przy pomocy spadochronów uratowała się. Superforteca „29” jest trzecią z kolei tego typu utraconą przez dowództwo lotnicze na Alasce. 350 milionów dolarów dla Niemiec

Państwo pruskie przestało istnieć

BERLIN (obsł. wł.). — Z dniem dzisiejszym wchodzi w życie postanowienie rozwiązania państwa pruskiego. Pełny tekst tego postanowienia zostanie opublikowany we wtorek.

Dlaczego rząd Vichy nie wypowiedział wojny Anglii?

PARYŻ (PAP) Na procesie b. ministra spraw zagranicznych Rządu Vichy — Paula Baudoina składano w piątek zeznania gen. Maxime Weygand, naczelny dowódca Armii Francuskiej w okresie kapitulacji. Gen. Weygand zeznał, iż Baudoina kilkakrotnie nie dopuścił do wypowiedzenia wojny Wielkiej Brytanii przez Francję. Gen. Weygand potwierdził całkowicie zeznania Baudoina, złożone we czwartek. Stwierdził on, że kilkakrotnie próbował po zniszczeniu przez Brytyjczyków w Iranie części floty francuskiej w roku 1940, nawiązać stosunki z Wielką Brytanią. Gen. Weygand składał zeznania w czwartym dniu procesu przed

Trybunałem Ludowym w Wersalu. Był on jednym z głównych świadków obrony. Inny świadek admirał Gensou, dowódca tej części floty francuskiej, która została zatopiona przez Brytyjczyków pod Mer Es Kebir, przyjął na siebie pełną odpowiedzialność za decyzję przeciwstawienia się Brytyjczykom.

Potwierdza on słowa Baudoina, że nie znał on treści ultimatum, wystosowanego przez Brytyjczyków do floty francuskiej. Świadczył zdawało się, że jeśli przyjmie propozycję brytyjską i pozwoli flotę francuską bezpiecznie doprowadzić do portów brytyjskich, wyrządziłby szkodę Francji.

U naszego sąsiada czechosłowackiego

WYMIANA DZIENNIKARZY

W Pradze oczekiwana jest delegacja dziennikarzy jugosłowiańskich, którzy podczas dłuższego pobytu mają zapoznać się ze stosunkami w republice Czechosłowackiej. Dziennikarze jugosłowiańscy mają głównie zapoznać się z wysiłkami, czynionymi na polu odbudowy i rozbudowy gospodarczej, tj. z postępowaniem w wykonaniu dwuletniego planu gospodarczego. Poinformowani będą również o rozwoju społecznym i kulturalnym Czechosłowacji po wojnie. Nie chodzi o wizytę kurtuazyjną, ale o wizytę, mającą na celu zapoznanie się z wszelkimi przejawami życia narodowego. Taką samą wizytę złoży Jugosławii dziennikarze czescy i słowaccy w drugiej połowie marca. Podobne wycieczki będą powtarzane, aby jak najwięcej dziennikarzy obu państw zapoznało się z warunkami życiowymi w sojusznym państwie.

O NASZEJ WSPÓLPRACY W PRZYSZŁOŚCI

Institut Słowiański w Pradze wydał w tych dniach trzeci tom pracy profesora literatury polskiej i języka polskiego na Uniwersytecie Karola w Pradze Dr. Mariana Szykowskiego p.t. „Polska ucast v ceském narodnim odrozeni” (Polski udział w czeskim odrodzeniu narodowym). Dzieło to, napisane w oryginale w języku polskim, przełożone zostało przez znanego czeskiego polonistę Dr. Józefa Beckę, a poświęcone jest romantyzmowi polskiemu w twórczości K. H. Machy, Stulca, Sebiny, Nebeskiego, Erbena, Kaliny i innych.

„TYDZIEŃ SŁOWIAŃSKI W BRATYSŁAWIE

W dniach od 20 do 26 kwietnia br. urządzony będzie w głównym mieście Słowacji, t.zw. „Tydzień słowiański”, który rozszerzony będzie także na inne miasta słowackie i czeskie.

Inicjatorem tej imprezy chodzi o to, aby ludność czechosłowacka miała sposobność zapoznania się z życiem narodów słowiańskich i ich folklorem.

W ciągu tego tygodnia radio czechosłowackie nadawać będzie odczyty o życiu i kulturze narodów słowiańskich. Pod redakcją A. Miskowicza wydana zostanie popularna publikacja o Słowianach i ich życiu.

W imprezie wezmą udział wszystkie kulturalne organizacje, szkoły i kluby sportowe, które urządzają „Dzień słowiańskiego sportu”.

CZEŚKA KSIĄŻKA DLA DZIECI W KOPENHADZIE

W Kopenhadze odbywa się w tych dniach w gmachu miejskiej biblioteki wystawa czeskiej książki dla dzieci, która niedawno cieszyła się znacznym powodzeniem w Sztokholmie. Publiczność kopenhaska zwiędza wystawę bardzo licznie, a krytyka wyraża się o niej z uznaniem.

LONDYN (API). — Jak donoszą rząd bankijski przyjął rezygnację premiera Soonga.

W kołach zbliżonych do rządu uważa się, iż rezygnacja premiera spowoduje pogorszenie finansowej i gospodarczej sytuacji Chin.

Rynek giełdowy zareagował b. silnie na wiadomość o ustąpieniu Soonga, co spowodowało dalszą dewaluację monety obiegowej.

We wtorek przemówienie prez. Trumana

WASZYNGTON (API) Prez. Truman wygłosi we wtorek w Waco (Teksas) przemówienie na temat polityki wewnętrznej i zagranicznej. Prezydent udaje się dziś na 3-dniową wizytę do Meksyku i w drodze powrotnej zatrzyma się w Waco, by przyjąć tytuł doktora honoris causa uniwersytetu w Baylor.

Kandydaci na stanowisko prezydenta USA

NOWY JORK (PAP) Przeprowadzona ostatnio w całych Stanach Zjednoczonych ankieta na temat popularności ewentualnych kandydatów na stanowisko prezydenta w wyborach w roku 1948, wykazała, że obecnie uważa się za możliwych kandydatów następujących republikanów: Vandenberg'a, gubernatora stanu Nowy Jork Dewey'a, b. gubernatora stanu Minnesota Stassona, senatora Tafta i senatora Brickera z Ohio.

Dr LUDWIK BAZYŁOW

Znaczenie „Małej Konstytucji“

Wybitny udział Polaków w zaciętej walce o prawa człowieka, poczynając od Konstytucji Trzeciego Maja, a skończywszy choćby na strajkach z roku 1905, gwarantował wejście do rządu państw niepodległych pod sztandarem prawdziwej demokracji życia i przynajmniej pierwsze lata naszej międzywojennej niepodległości odpowiadały takim teoretycznym obliczeniom w stopniu bardzo wysokim. Już na wiosnę 1919 r. zebrał się Sejm Ustawodawczy i po dwuletniej pracy uchwalił dnia 17 marca 1921 r. tzw. Konstytucję Marcową.

przez Sejm. W zakres działania Rady Państwa wchodzi też kompetencje Najwyższej Izby Kontroli.

Taki jest zasadniczy zgrab „Małej Konstytucji“, w połowie opierający się na Konstytucji Marcowej, a w połowie na zupełnie nowych i nieznanych dotąd urządzeniach. Przyszłość okaże, czy stała Konstytucja odbiegnie od Marcowej i w punktach w tej chwili zbliżonych. Ażeby zdać sobie sprawę z perspektyw, jakie wysnuć można z Ustawy tymczasowej, należy przede wszystkim zwrócić uwagę na jej postanowienia dotyczące nieznanych przedtem organów, t.j. Rady Państwa i Rady Gabinetowej.

Uderza w pierwszym rzędzie wysunięcie Rady Państwa przed Rząd Rzeczypospolitej i to zarówno przy kolejnym wyliczaniu władz naczelnych w art. drugim, jak też

Państwo Polskie wychodzi z okresu tymczasowości i staje się tworem jednolitym i silnym

Nowością „Małej Konstytucji“ jest stworzenie Rady Państwa, której zadaniem jest czuwanie nad najkapitałniejszą zdobyczą polskiej demokracji ludowej — Radami Narodowymi w terenie.

Od szlachetnych intencji — odgradzono się przepaścią

Akt ustawodawczy z marca 1921 posiadał wysoką wartość i niezwykle znaczenie, dzięki swojemu przystosowaniu do społeczno-politycznej struktury Polski i bezbłędnemu prawie zrozumieniu zasad nowożytnej demokracji. Gdyby działalność ówczesnych sterników naszego państwa odpowiadała intencjom ustawodawcy z r. 1921, Konstytucja Marcowa stałaby się niezawodnie potężną dźwignią naszego życia na wszystkich odcinkach. Od szlachetnej teorii odgradzono się jednak przepaścią. Koroną działalności polskich reakcjonistów była sławna konstytucja kwietniowa z 1935 roku, sankcjonująca monarchistyczne prerogatywy prezydenta i wprowadzająca dziwny elitaryzm.

Zadanie odrodzonego po drugiej wojnie światowej państwa polskiego jest bardzo skomplikowane, głównie z powodu głębokich przemian społecznych i konieczności takiego ustalenia naszego ustroju, ażebyśmy w sposób zdecydowany mogli już raz wyjść z ram tymczasowości i by państwo polskie stało się tworem jednolitym i silnym. Nadzieje na trwałe ostatecznie Niemiec okazują się iluzją — w obliczu takiej perspektywy nie będziemy mogli pozwolić sobie na śladną, najmniejszą nawet słabość. Najlepszą rekojmię naszej siły w przyszłości musi stanowić osadzenie form ustroju polskiego w jak najsolidniejszym łożysku. Tego od przyszłej konstytucji oczekujemy wszyscy. Oczekujemy również stu-procentowej likwidacji jakiegokolwiek rozbieżności między teorią a praktyką, między papierem, a życiem.

Ramy nowego ustroju

Ramy nowego ustroju przynosi uchwalona ostatnio tymczasowa Ustawa Konstytucyjna, czyli t.zw. „Mała Konstytucja“. I chociaż określono ją wyraźnie jako tym-

czasową, wyłonić się z jej analizy powinny zasadnicze horyzonty ustroju Polski, zwłaszcza że „Mała Konstytucja“ mówi wyłącznie o naczelnych władzach państwowych. Zasadniczym organem władzy ustawodawczej jest jednoizbowy Sejm, tym razem więc już bez senatu, którego ewentualna koncepcja przepadła podczas czerwcowego referendum. Sejm uchwalił nową konstytucję, ustalać będzie budżety, plany gospodarcze i podstawowe akty gospodarki państwowej, do jego kompetencji należy także zatwierdzanie międzynarodowych traktatów i umów, sprawy pokoju, wojny i amnestii. Ustawa wprowadza pięcioletnią kadencję sejmową, normuje stosunek prezydenta do Sejmu i wybór władz państwowych. Inicjatywę ustawodawczą dzieli jednak Sejm z Rządem i Radą Państwa, organem nowo utworzonym i nie mającym precedensów.

Kompetencji Prezydenta i Rządu ustawa nie omawia, ponieważ pozostają one na razie w granicach określonych przez Konstytucję Marcową. Wyjątek stanowi tu rozszerzenie zakresu działania prezydenta, któremu przyszedło się prawo zwoływania Rady Gabinetowej, złożonej z premiera i ministrów, lub premiera, wicepremierów i niektórych ministrów. Prezydent jest przewodniczącym Rady Gabinetowej oraz Rady Państwa, składającej się obok niego z marszałka i 3 wicemarszałków Sejmu.

Rada Państwa

Rada Państwa kontroluje terenowe Rady Narodowe i administrację rządową, zatwierdza ewentualnie uchwalone przez rząd dekryty z mocą ustawy i wprowadza na wniosek Rady Ministrów stan wyjątkowy lub wojenny, lecz z zastrzeżeniem zatwierdzenia

Jaki będzie przyszły ustrój Polski?

oto najbardziej zasadnicze pytanie jakie nasuwa się w chwili obecnej, gdy nowy Sejm rzuci podwaliny pod przyszłość Polski.

Uchwalona już „Mała Konstytucja“ określa najogólniej ramy nowego ustroju ustalając następujące zasady organizacji naczelnych władz państwowych.

- 1) Jednoizbowy Sejm jest zasadniczym organem władzy ustawodawczej.
- 2) Inicjatywę ustawodawczą posiada Sejm. Rząd oraz Rada Państwa, organ który nie miał dotychczas precedensu w historii ustroju Polski.
- 3) Rada Państwa złożona z Prezydenta, Marszałka Sejmu i 3 wicemarszałków kontroluje terenowe Rady Narodowe oraz zatwierdza uchwalone przez Rząd dekryty z mocą ustawy.

i w samym tekście. Trudno jeszcze w tej chwili powiedzieć, czy Rada Państwa stanowić ma w stosunku do Rządu czynnik wyższy — świadczyć o tym mogą tylko kompetencje zatwierdzania uchwalonych przez Rząd dekretów z mocą ustawy. Poza tym Rząd zachowuje swoje dotychczasowe kompetencje, a Rada Państwa przejmując jako główną swą czynność nadzór nad terenowymi radami narodowymi w granicach uprawnień Prezydium K. R. N.

Na tym tle możemy rozpatrywać Radę Państwa jako konieczny organ kierowniczy, utworzony dla nadzoru nad najkapitałniejszą zdobyczą polskiej demokracji ludowej — radami narodowymi w terenie. Brak takiego organu stanowiłby w ustroju Polski dotkliwą lukę, a terenowe rady narodowe bez odpowiednika u szczytu zawisłyby niejako w próżni. Rada Państwa będzie pożądanym sterem na tym odcinku i spodziewać się można, że już w najbliższej przyszłości

podejmie pracę w kierunku umożliwiający maksymalizowanie korzyści, jakie niezawasze jeszcze zadowalająca działalność rad narodowych dotąd przynosi. Skład Rady Państwa odpowiada prawdziwym postulatam demokracji, ponieważ prócz Prezydenta, członkami jej są Marszałek i Wicemarszałkowie, czyli osobistości wybrane tak samo przez naród, jak członkowie terenowych rad narodowych.

Rada Gabinetowa

Rada Gabinetowa pojęta jest jako organ pomocniczy, co w tekście ustawy zarysowuje się bardzo wyraźnie. Rozpatruje ona zagadnienia państwowe, poddane pod jej obrady przez Prezydenta, a uchwały jej mają charakter przygotowawczy dla uchwał Rządu. Ustanowienie Rady Gabinetowej pozwala na ściślejsze zespolenie funkcji Prezydenta i Rządu, którego działalność zyska w ten sposób niewątpliwie na zwartości i precyzji.

Utrwalając w formie ustawy wniosły tradycje i wojenne zdobycze naszej myśli demokratycznej, stanowić będzie „Mała Konstytucja“ pomimo swego prowizorycznego charakteru czynnik konsolidujący, o najwyższym ciężarze gatunkowym. Tym większe nadzieje przywiązywać można do momentu, w którym ramy naszego życia zostaną określone przez Konstytucję stałą.

DR LUDWIK BAZYŁOW.

Mamusiu tylko nie zapomnij kupić „Świerszczyka!“

TYGODNIK DLA MŁODSZYCH DZIECI:

» ŚWIERSZCZYK «

DO NABYCIA W KIOSKACH GAZETOWYCH

CENA ZŁ. 10.-

Wśród czasopism

„Film Polski“ contra muzyka i teatr

Budżet pisarza — Pismo dla wsi

Wśród czasopism literacko-sportecznych z ostatniego tygodnia znajdujemy dwa artykuły, poruszające szczególnie drażliwe bolączki naszego życia kulturalnego. Przede wszystkim Piotr Kruszewski raz jeszcze porusza bolesną sprawę braku sal koncertowych i bezowocnych walk o nie z „Filmem Polskim“. Autor ten ma już za sobą kilka śmiałych wystąpień w tej sprawie — ogłoszony w „Ruchu Muzycznym“ a potem przedrukowany przez „Odrodzenie“ artykuł p. t. „Obywateli! Ministrze, czy Panowie...“ (— że Polska jest jedynym spośród kulturalnych państw na świecie, które nie posiada ani jednej stałej sali koncertowej?) oraz artykuł „Propaganda i koncerty“, drukowany również w „Odrodzeniu“ („mamy w Polsce przeszło 560 kinoteatrów i ani jednej sali koncertowej!“).

Tym razem na łamach „Tygodnika Powszechnego“ (nr 8) Piotr Kruszewski notuje kilka nowych spostrzeżeń, dotyczących anomali

naszego życia kulturalnego, m. in. nieszczęsną sprawę sal koncertowych. Autor cytuje za prasą codzienną lakoniczną notatkę:

„Andrzej Panufnik, wybitny kompozytor, laureat międzynarodowego festiwalu muzyki współczesnej w 1946 r. w Londynie, zrezygnował ze stanowiska dyrektora i dyrygenta wznawianej Filharmonii Warszawskiej. Jednym z powodów decyzji jest odmowa „Filmu Polskiego“ udzielenia sali kina „Palladium“ na koncerty Filharmonii.“

Autor zaopatruje tę wiadomość następującym komentarzem:

„Zawody „Film Polski“ contra „Filharmonia“, jak się w końcu okazało, wygrał ostatecznie „Film Polski“, gdyż ustalono, że koncerty Filharmonii odbywać się będą w sali „Roma“, a więc najgorszej pod względem akustyki sali w Polsce, której żadna przeróbka nie zmieni. Sala ta nadaje się właśnie i wyłącznie na kino, gdyż tylko mega-

fon może pokonać opór akustyczny tej sali.“

Nie tylko zresztą wobec muzyki „Film Polski“ jest tak nieustępliwy. Podobnie ustosunkowuje się do tak „małodochodowej imprezy“ jak teatr. Wiemy, że Teatr Powszechny w Krakowie, który pod dyktando Adwentowicza zdradzał poważne ambicje artystyczne (mieszcząc się w ujeżdżalni, podobnej do wrocławskiego Teatru Popularnego) zakończył swój żywot, gdyż nie mógł wywalczyć od „Filmu Polskiego“ kina „Scala“ — sali właściwie teatralnej. Wiemy też, że teatr wrocławski musi posiadać od nowego sezonu drugą scenę kameralną i że dałoby się ją niewielkim kosztem urządzić w jednym z czynnych lub nawet nieuruchomionych kin, lecz nie próbuje się nawet pertraktacji w tej sprawie, gdyż z góry wiadomo, że wszelkie współzawodnictwo z wszechpotężnym „Filmem Polskim“ skazane jest na niepowodzenie.

Druga bolączka — to sprawa zarobków pisarzy przy obecnych stosunkach wydawniczych i ekonomicznych. Porusza ją Kazimierz Zenon Skierski w nrze 8 „Tygodnika Warszawskiego“ w artykule p. t. „Budżet pisarza i płynąca stąd groźba!“. Autor szczegółowo oblicza budżet literata, który pragnie całkowicie poświęcić się pracy

twórczej i wydaje jedną książkę do roku w nakładzie 5 tysięcy egzemplarzy. Okazuje się, że przy skromnej stopie życiowej, roczne wydatki na utrzymanie 3-osobowej rodziny (żona i dziecko) wynoszą 400.000 zł., natomiast dochód z wydanej książki i pewnej ilości napisanych artykułów — 250.000 zł. Powstaje więc niedobór 150.000 zł. rocznie.

Autor podkreśla przykry dylemat, jaki zawiera w sobie zagadnienie budżetu pisarskiego. Z jednej strony budżet ten — jak wykazuje analiza poszczególnych pozycji po stronie wydatków — jest bardzo skromny, jest właściwie budżetem przeciętnego inteligenta. Z drugiej zaś strony jest on nieproporcjonalnie wysoki w porównaniu z dochodami np. urzędników, którzy „zarabiają zaledwie fragment wymienionych pozycji“.

Środek prowadzący do zrównoważenia budżetu pisarskiego widzi K. Z. Skierski w ustawie bibliotecznej i w zwiększonych przez to nakładach książek.

Póki autor nie będzie miał w roku 10 tysięcy nakładu, póty czytelnictwo, póty docieranie do mas ludowych będzie zwykłym komunałem gazeciarskim. Póki nie będzie 10 tysięcy nakładu, póty autor nie przestanie być mortuosowym inteli-

gentem, który nie może pomyśleć bez protestu o tym, że trzeba kupić nowy garnitur.“

Większość wydawanych u nas pism ludowych nie jest przystosowana do poziomu szerokiej mas odbiorców wiejskich. Dlatego na specjalną uwagę zasługuje czasopismo „Życie wsi“, którego nr. 1 (rok II) ukazał się właśnie.

Pismo, bardzo bogato ilustrowane, łączy dbałość o szatę graficzną i staranność języka z jak najdalej idącą przystępnością w ujęciu tematów i formie. Każdy artykuł, jest właściwie przejrzystym fotomontażem z niezbyt długim komentarzem słownym. W nrze 1 znajdujemy doskonałe artykułki o Ziemiach Odzyskanych (ilustrowane widokami z Wrocławia, Świdnicy, Jeleniej Góry, Gliwic i Szczecina), o polskim morzu, o Jugosławii, o „Społem“ o odbudowie wsi. Przegląd polityczny, zatytułowany „Co tam panie w polityce?“ prowadzony jest bardzo rzeczowo i bardzo przystępnie (podaje się np. wymowę nazwisk obcych).

Dostosowane do najszerzych mas chłopskich, a jednocześnie prowadzone na poziomie „Życie wsi“ można gorąco polecić wszystkim świetlicom i organizacjom ludowym w terenie.

T.K.

ZYCIE SPORTOWE

A. Krupińska

ASZ — Wrocław
zdobyła 4 miejsce
w slalomie

(Telefonom z Zakopanego).

(TW) Dolny Śląsk reprezentowany na Narciarskich Mistrzostwach Polski przez grupę młodych zawodników ASZ-u, może pochwalić się dość dobrym wynikiem w konkurencji żeńskiej.

Jak już podawaliśmy, największą

nadzieją drużyny dolnośląskiej była p. A. Krupińska. Przyniesienia nasze okazały się słusze. Jedyną reprezentantką Dolnego Śląska uzyskuje w slalomie 5-te miejsce (czas — 5:20,6) i w biegu zjazdowym 6-te miejsce z czasem 11:45,6 ustępując w tych konkurencjach jedynie zawodniczkom z Zakopanego.

Zawody narciarskie w Bystrzycy

22 i 26 lutego br. odbyły się w Bystrzycy zawody narciarskie zorganizowane przez Powiatowy Urząd WF i PW oraz bystrzyckie Towarzystwo Krzewienia Kultury i Sztuki. Udział w zawodach wzięły: hufiec wiejski PW „Miedzylesie”, hufiec szkolny PW Bystrzyca i sekcja narciarska T-wa Krzewienia Kultury i Sztuki. W biegu płaskim z pokonywaniem przeszkód w terenie na trasie 8 km. pierwsze miejsce uzyskał zawodnik K. Imowski Władysław. W biegu zjazdowym pierwsze miejsce uzyskał Kułach Stanisław. W skokach pierwsze miejsce uzyskał również Klimowski. Obydwaj z T-wa Krzewienia Kultury i Sztuki. Zwycięzcy otrzymali nagrody ofiarowane przez: Starostę powiatowego, Powiatowy Urząd WF i PW i Powiatowy ZSCH.

Mistrzostwa piłkarskie Francji

Mistrzostwa piłkarskie Francji (w Lidze zawodowej) na rok 1947 dobiegają już końca. Lider grupy „Roubaix” poniósł ostatnio porażkę w 25-tej turze przegrywając z „Rennes” 2:3; drugi rywal Leade-

Radzimy przeczytać

Przed meczem IKS-Zjednoczeni

Dzisiejszy mecz bokserki o mistrzostwo Polski pomiędzy IKS-em a Zjednoczeniem wygląda w skrócie tak:

Zaczyna się o godz. 12-tej w sali Teatru Popuarnego. W ringu sędziuje p. Derda Kazimierz z Poznania, na punkty Wróż (Poznań), Joachimowski (Śląsk) i Sprock (Częstochowa).

W ringu walczą następujące pary: Borowicz — Kuranda
Jóźwiak — Symonowicz

Leczkowski — Miszczyk
Sowiński — Waluga
Wikliński — Talarowski
Hinc — Borodajkiewicz
Pollak — Becker.
Chyla — Ciechwierz.

Bydgoszczanie, którzy zjechali już wczoraj i zatrzymali się w hotelu Polonia, przyjechali w grupie dość znacznej, spośród których rozpoznawaliśmy przez wymienionych wyżej pięściarzy Kruzę. Zająć tedy może wiele przesunąć w wagach.

Mianowicie wobec słabej formy Sowińskiego, w lekkiej wystąpić może Leczkowski ustępując miejsca w kategorii piórkowej Kruży.

Według składu podanego wyżej, futejki eksperci pięściarstwa wytypowali wynik 9:7 dla IKS-u, przewidując zwycięstwa Walugi, Talarowskiego i Ciechwierza oraz remisy Symonowicza, Miszczyka i Borodajkiewicza. J.J.

Sztolce bije Palinskiego

Porażka Pafawagu w Chelmie

Mecz pięściarski, rozegrany w Chelmie między miejscową „Legią” i drużyną wrocławskiego „Pafawagu”, zakończył się zwycięstwem „Legii” w stosunku 12:4. Poziom walk dość wysoki.

Wyniki spotkań: w wadze muszej Szalkowski (L) znokautował w pierwszym starciu Faskę (P); w wadze koguciej — Radtke znokautował w I-iej rundzie Przeluskiego (P); w wadze piórkowej Piotrowski (L)

zremisował z Kozłowski (P); w wadze lekkiej Palinski (L) przegrał na punkty ze Sztolcem (P); w drugiej wadze lekkiej Górski (P) przegrał z zawodnikiem z Chelmy; w wadze półśredniej Sajewicz (L) wygrał na pkt. z Ostrowskim (P); w wadze średniej Cebulak (L) znokautował w II-iej rundzie Dorabalskiego (P); w ostatnim spotkaniu w wadze półciężkiej Kławiński (L) zremisował z Wolskim (P).

Grupa AZS Wrocław weźmie udział

w Akademickich mistrzostwach Polski w szermierce

(TW) Akademicki Związek Sportowy w Katowicach organizuje w dniu 2 marca 1947 r. w Ośrodku przy ul. Raciborskiej 10, I powojenne Akademickie Mistrzostwa Polski w szermierce. Walki odbywać się będą w konkurencji męskiej: w szpadzie, szabli i florecie w Kobiecej — we florecie.

Jak wiadomo wrocławski AZS posiada już od samego początku dobrze zorganizowaną sekcję szermierczą i obecnie kandydatem na wyjazd do Katowic jest stud. Jagieło, który od dłuższego czasu jest trenerem sekcji a zarazem jej kierownikiem.

Gramy z Pomorzem Zachodnim

(WZ) Na ostatnim walnym zebraniu Polskiego Związku Piływackiego zapadła decyzja reaktywowania państwowej ligi waterpolowej. Przyjęto projekt kapitana sportowego PZP p. Broła, który przewiduje udział 5 klubów w rozgrywkach ligowych, to znaczy tak samo, jak przed wojną.

W roku bieżącym w rozgrywkach brałoby udział następujących 5 klubów: 1) KSZO — Ostrowiec, 2) Cracovia — Kraków 3) San — Poznań,

4) Pogoń — Katowice, 5) Elektryczność — Warszawa.

Po zakończeniu rozgrywek mistrzowskich, ostatnia drużyna spada do B klasy, zaś na jej miejsce wchodzi automatycznie mistrz B klasy.

Mistrzostwa B klasy zostaną rozegrane systemem podobnym do zeszłorocznego tzn. mistrzowie poszczególnych okręgów spotkają się w ćwierćfinałach według następującego schematu:

- 1) Łódź — Warszawa,
- 2) Kraków — Śląsk,
- 3) Pomorze — Poznań,
- 4) Pomorze Zach. — Dolny Śląsk.

Termin rozgrywek ma być podany w specjalnym Komitecie PZP.

Jak z tego widzimy, Dolny Śląsk nie został pominięty i znalazł się na liście ćwierćfinalistów. Chodzi teraz o to, aby na czas wyłonić mistrza Okręgu.

Narazie mamy tylko waterpolistów AZS-u i Nysy — Kłodzko. Na zwycięzców typujemy akademików. Ich przeciwnikiem w ćwierćfinale będzie KKS Szczecin. Drużyna ta grając z Kótem w Krotoszynie z Astrą, uległa jej w stosunku 5:3. Ta sama Astra przegrała dwukrotnie z AZS-em 4:1 i 9:1. Jak z tego widzimy, mamy wielkie szanse na znalezienie się w puli półfinałowej.

JADWIGA SMOSARSKA, przebywająca obecnie w Ameryce, występuje w Nowym Jorku w sztuce Nicodemiego „Świt, dzień i noc”.

Dzisiejsze

imprezy sportowe w całym kraju

BOKS: O mistrzostwo Polski: IKS — Zjednoczeni we Wrocławiu
Grochów — Milicyjni w Gdyni
Warta — Wisła w Poznaniu
EKS — Batory w Łodzi.
Zawody towarzyskie: Csepel (Węgry) — Wejherowo w Gdańsku.
SZERMIERKA: Mistrzostwa Akademickie Polski w Katowicach.
PIŁKA NOŻNA: AKS — Naprzód w Lipinach.
NARCIARSTWO: Mistrzostwa ZRSS w Karpaczu.

„Solidarność” Centrala Gospodarcza Spółdz. z ogr. odp.

MECHANICZNE
WARSZTATY STOLARSKIE

przez
Fabryce Maszyn Mlynskich
WROCLAW, ul. Daszyńskiego 10 (Kospothstr. 10)

przyjmują zamówienia na wszelkie wyroby stolarskie w zakresie budownictwa mieszkaniowego i budowlanego wchodzące. Produkują masowo drzwi, okna, ramy, framugi okienne, itd. Przyjmują również zamówienia na meble ławki szkolne, stoły, krzesła, wieszaki, warsztaty stolarskie, pełne urządzenia biurowe itd.

ROBOTA FACHOWA I SOLIDNA

923

Losy do 3 klasy

JUZ SPRZEDAJE szczęśliwa Kolektura
MORAYNEGO, STALINA 27

U Moraynego padła główna wygrana II kl.

1.000.000 na Nr 8361

U MORAYNEGO MIESZKA SZCZĘŚCIE!
U MORAYNEGO CIĄGLE SIĘ WYGRYWA!
1/4 losu kosztuje 300 zł

„SOLIDARNOŚĆ” Centrala Gospodarcza Spółdz. z ogr. odp.

Walbrzych Wrocław Legnica
Mickiewicza 32 M. Stalina 35 Grodzka 18

Posezonowa Wyprzedaż Trykotaczy
15% zniżki

WIELKI WYBÓR TRYKOTAŻY WYSOKOGATUNKOWYCH, SWETRY, BLEZERY, PULLOWERY, REFORMY WEŁN., BEZRĘKAWNIKI I T.D.

Członkowie Zw. Zawodowych korzystają dodatkowo z 10% zniżki. K-475

W.P. Dr. HENRYKOWI FRIEDMANOWI

ord. przy ul. Stalina

SKŁADAM

ta droga gorące podziękowanie za niezwykle troskliwą opiekę oraz cudowne wyleczenie zony mej z poważnej choroby

KOMOROWSKI TADEUSZ

1758

s. † p. LUCJAN BRONISŁAW MUCHA

Magister Farmacji, Wiceprezes Wrocławskiej Izby Apteki, Kierownik Miejskiej Składni wodowego Pracowników Farmaceutycznych w Warszawskiej b. prezes Związku Zawodowego Sanitarnej we Wrocławiu

ODZNACZONY ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI

zmarł dnia 26 lutego 1947 roku, przeżywszy lat 57.

Pogrzeb odbędzie się z kaplicy cmentarnej Św. Wawrzyńca ul. Bujwida (Aunstr.) w niedzielę o godz. 16-tej po południu. Nabożeństwo w poniedziałek w kościele Św. Michała przy ul. Bolesława Prusa o godz. 9-tej rano.

Na smutny ten obrzęd i nabożeństwo zapraszają rodzina, kolegi, przyjaciele i znajomych

1763

pograżona w bólu

ŻONA Z CÓRECZKAMI

POCZTOWKI WIELKANOCNE setka 270 zł

barwne o motywach ludowych figury do grobu, Zmartwychwstania, pamiątki i obrazki komunijne, oleodruki i dewocjonalia. Cenniki na żądanie. Prowincja za zaliczeniem

BAZAR KATOLICKI

Łódź, Sienkiewicza 49 tel. 157-99 (przy kościele Św. Krzyża)

K 403

Nasiona

warzyw, kwiatów i rolne, torf ogrodnicy, doniczki i wszelkie inne artykuły ogrodnicze poleca

Franciszek JENDROSZ, Katowice, ul. Zambowa 20

Ofertę na żądanie

Centrala Zapotrzebowań Ogrodniczych.

K 450

Drobiazgi

600 KONI WYŚCIGOWYCH pełnej krwi wywieźli Niemcy w czasie wojny z naszych stajen. Część wywiezionych rumaków zdołano odszukać i obecnie przystąpiono do rewindykacji tych „arabów”. Jak dotychczas Arabowie z Bliskiego Wschodu nie zgłosili się w tej sprawie ze swymi pretensjami. „Asy” naszych torów wyścigowych wracają drogą morską — Lubeka — Gdynia. Dotychczas powróciło już 200 pełnokrwistych rumaków.

MUZEUM RYBACKIE powstaje w Gdyni z inicjatywy Morskiego Instytutu Rybackiego. Muzeum zawierać będzie okazy fauny i flory morskiej oraz eksponaty z zakresu sprzętu rybackiego. Otwarcie muzeum nastąpi w czasie Międzynarodowych Targów Gdańskich. T. K.

KOMUNIKATY I PROGRAMY

Teatry

Miejski

W niedzielę dnia 2 bm. o godz. 18.30 wystawia komedię „Dzień bez kłamstwa”.

Popularny

Nieczynny z powodu przebudowy.

Kina

„ŚLĄSK”, Ogrodowa 67 — „Honolulu”
„WARSZAWA”, ul. Fredry 17 — „Po wrót o świecie”
„POLONIA”, Zeromskiego 53 — film prod. radzieckiej „Podrzutek”. Początek seansów: 15.30, 17.30, 19.30
„PIONIER”, Stalina 71 — „Podrzutek”
„TECZA”, Kościuszki 177 — „Grzesznicy bez winy”
„FAMA”, Psie Pole — „Zaczarowany świat”. Seanse w dni: piątek, sobota i niedziela, godz. 16, 18, w niedzielę 14, 16, 18.

Radio

NIEDZIELA, 2 marca 1947 r.

6.57 Sygnał czasu. Audycja na „Dzień Dobry” i kalendarz historyczny. 7.05 Program ogólnopolski. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.25 Program ogólnopolski. 11.57 Program ogólnopolski. 15.20 Audycja Związku Samopomocy Chłopskiej. 16.20 Felieton niedzielny Jerzego Zatora pt. „Śpiąca królewna”. 16.30 Dialog dramatyczny Wilhelma Szewczyka pt. „Biskup Nanker”, w oprac. radiowym Wojciecha Renasa w wyk. artystów Teatrów Dolnośląskich. 17.00 Program ogólnopolski. 20.25 Reportaż muzyczny w opr. Celinny Nahlk-Petry. 21.05 Program ogólnopolski. 23.30 Koncert życzeń. 23.55 Streszczenie ostatnich wiadomości dziennika radiowego, sygnał czasu, hymn i koniec audycji.

Nocne dyżury aptek

„Pod Bocianem” — Łokietka 11.
„Pod Murzynem” — Plac Solny 3.
„Bonifratów” — Traugutta 57.
„Pod Lipą” — Moniuszki 11.

Pracownia obróbki metali Zakład Tokarski

WIKTOR ADAMSKI
Wrocław,
ul. M. J. Stalina 176 1728

CENNIK OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne.
Opłata za każdy wyraz. Minimum 10 wyrazów. Pierwsze słowo druk tusty 100% drożej. Poszukiwanie pracy i rodzin 5 zł. Wszechnice inne po 10 zł. W numerach świątecznych 50% drożej.

Ogłoszenia wymiarowe.
Opłata za 1 milimetr wysokości przy szerokości jednej szpalty. W miejscu przeznaczonym dla reklamy po zł. 25 w tekście po zł. 40. Zastrzeżenie miejsca 50% drożej. W dni świąteczne dopłata 25%. Nekrologi za tekstem 15 zł. w tekście 30 zł za 1 mm.

SÓL biała, szara
oraz **SKAZONA** (dla celów przemysłowych)
Komisowa Hurtownia Soli
Państwowa Centrala Handlowa
WROCLAW, ul. Swidnicka 8.
Telefon 671 i 672 K413

K K O
Komunalna Kasa Oszczędności
Pow. Wrocławskiego WE WROCLAWIU
przeniosła
główne biura do obszernego gmachu bankowego
przy ulicy Zamkowej Nr 4
dawnie: Bank Gospodarstwa Krajowego

Dyrekcja Okręgowa Państwowych Warsztatów Samochodowych
we WROCLAWIU, ul. Kościuszki 124, Tel. 423
ZAWIADAMIA
O uruchomieniu z dniem 1 marca 1947 r. ZAKŁADÓW WULKANIZACYJNYCH w ŚWIDNICY

wykonujących wszelkiego rodzaju naprawy open i dętek, jak również nakładanie protektorów z powierzonego i własnego surowca.
WYKONANIE SOLIDNE. CENY PRZYSTĘPNE.
Przyjmowanie zleceń na miejscu i w Dyrekcji Okręgowej P. W. S. 1743

PAŃSTWOWE WARSZTATY SAMOCHODOWE WROCLAW, UL. KOŚCIUSZKI 124
zatrudnią na dobrych warunkach:

- 1) monterów samochodowych
 - 2) blacharza samochodowego
 - 3) spawacza samochodowego
 - 4) elektryka samochodowego
- samodzielnych z praktyką
Zgłoszenia w godzinach od 9—12 1744

WEZWANIE

Wzywa się wszystkie osoby, względnie firmy posiadające niezrealizowane roszczenia w stosunku do niemieckich osób fizycznych i prawnych, oraz władz b. Rzeszy Niemieckiej, aby zarejestrowały te pretensje w Miejskich Urzędach obwodowych swego zamieszkania.

Rejestracja ma na celu stworzenie podstaw do realizacji wymienionych roszczeń. Zgłoszeniu podlegają następujące pretensje:

- a) o niewykonane zobowiązania umowne,
- b) z tytułu udziału majątkowego polskiego w niemieckich przedsiębiorstwach przemysłowo-handlowych,
- c) z tytułu znajdującego się w Niemczech majątku nieruchomości polskiego,
- d) z tytułu rozrachunków, wkładów i rachunków bieżących obywateli polskich w bankach niemieckich w Niemczech,
- e) z tytułu wywiezionych z Polski do banków niemieckich akcji, obligacji, papierów wartościowych, weksli, depozytów i wszelkiego rodzaju walorów,
- f) z tytułu zajęcia depozytów i otwarcia safesów w bankach zagranicznych, kontrolowane przez władze okupacyjne niemieckie,
- g) z dziedziny asekuracyjnej i inne.

Do wniosku winny być dołączone dowody w odpisie, które będą poświadczone przez odpowiednią placówkę rejestracyjną po okazaniu oryginału.

Nadmienia się, że pretensje w stosunku do osób, lub firm, mających swą siedzibę na terenie Austrii winny być również zgłoszone.

Miejskie Urzędy Obwodowe na terenie miasta Wrocławia jako placówki rejestracyjne dysponują formularzami rejestracyjnymi i udzielają wszelkich dodatkowych informacji.

Rejestracja jest bezpłatna. Termin składania wniosków upływa z dniem 15 marca 1947 roku.

P.o. Prezydent Miasta Wrocławia
(—) KACZKOWSKI JAN

K-490

KREMY NA DZIEŃ NA NOC
LEDA
LAB. I. KOLESKA WARSZAWA
LÓDZ, ANDRZEJA STRUBA 51
K 478

Nasiona warzyw i inne, nawozy sztuczne, karbolinę sadowniczą, ciecz kalifornijską, plugi, brony, koks, papę, cement, naftę, ropę, oleje i smary, podkowy, gwoździe, worki, wyroby tekstylne, rowery oraz wszelkiego rodzaju towary potrzebne w gospodarstwie rolnym i domowym **sprzedaje**
Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa
we WROCLAWIU, ul. Tadeusza Kościuszki 76
telefon 451

która też kupuje zboże, oleiste i nasiona oraz słomę.
Rozprowadza towary w ramach akcji „Przemysł dla wsi” i sprzedaje węgiel po cenach sztywnych (bardzo niskich) dostawcom jęczmienia lub żyta. K 470

„Oświata”
Wypożyczalnia Książek
URSZULANEK 27/28
poleca ostatnie nowości beletrystyczne. 1757

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

TRYKOTARSKIE maszyny ręczne, gremplarka, przedzarka, kupię. Zgłoszenia: „Słowo Polskie” pod „Pilne”. 1684

KUPIĘ maszynę do mereżkowania, obciążania guzików oraz karbowania i plisowania. Zgłoszenia: Wrocław, „Słowo Polskie” pod „Zaraz”. 1685

FABRYKA Cukrów i Czekolady „Delicja”, Łódź, Zeromskiego 31, poleca cukierki, karmelki i czekolady w dużym wyborze. Wysyłamy za zaliczeniem. Cennik na żądanie. K-451

MOTOCYKL 100 cm lub większy w dobrym stanie kupię. Oferty „Czytelnik” Jelenia Góra, Kolejowa 18 pod „Motocykl”. 1298

NOWOŚCI fitatelistyczne, krajowe, zagraniczne, poleca — zbiory znaczków kupuje „Fortuna”, Wrocław, Rynek 46. K-495

ODSTĄPIE — sklep. Chrobrego 10. 1732

ODSTĄPIĘ za zwrotem kosztów, sklep narozny w śródmieściu. Wiadomość: Kiosk, Stalina 125. 1746

POSAD POSZUKUJĄ

STARSZA, inteligentna pani poszukująca mieszkania. Ewent. pomoc w gospodarstwie w małej rodzinie. Wiadomość: Wrocław — Karłowice, Asnyka 17. 1632

WOLNE POSADY

SILA pomocnicza męska obeznana z pracami bankowymi oraz praktykantka w wieku do 16-tu lat do poważnego Banku we Wrocławiu poszukiwana. Zgłoszenia pisemne z życzyselem do „Słowa Polskiego” pod „Nr. 177”. K 463

PANNĘ do dziecka, kwalifikowaną, starszą, przyjmę. Zgłoszenia: Wrocław Stalina 9 m. 13. 1760

ZDOLNY fachowiec poszukiwany do wyrobu mydła za dobrym wynagrodzeniem. Zgłoszenia: Grochowski, ul. Oławska 82 sklep konfekcji. K 502

GOSPODYNI inteligentna, do lat 45, znająca dobrze kuchnię, potrzebna do prowadzenia domu. Warunki bardzo dobre. Referencje konieczne. Zgłoszenia: Legnica, Czarnieckiego 15. Drogeria. 1726

LEKARSKIE

W CHOROBYCH WENERYCZNYCH i PECIOWYCH Lekarz Janusz Andrzej Lesiński Asystent Kliniki Uniwersyteckiej Chorób Skórno - Wenerycznych przyjmuje 8—9 i od 2—6 CHROBREGO 20. OBOK DWORCA ODRY. K-431

NAUKA

PROFESOR nauk handlowych, zaprowadza księgi, sporządza bilanse. Ekspertyza, nadzór, porady. Sw. Wojciecha 64,9. Od siedemnastej. 1677

RUTYNOWANA korepetytorka, udziela lekcji w zakresie gimnazjum. Świętokrzyska 57, m. 13, róg Prusa i Zeromskiego. 1719

LOKALE

POSZUKUJĘ na Sępólnie lub Karłowicach mieszkania komfortowego, 4-ry pokój z ogrodem. Koszty remontu, odstępną zapłacić. Zgłoszenia: ul. Wiodok 10, 1 p. Sekretariat. 1697

MIESZKANIA 2 — 3 pokojowego komfortowego chętnie w w.lli z meblami poszukuje za zwrotem kosztów. Wiadomość: Firma „UNIA” Hurtownia Apteczna Wrocław ul. Szewska 19,21 od godz. 9 — 3. 1755

POSZUKUJE się mieszkania 1 — 2 pokojowego z kuchnią (umoblowane). Oferty kierować proszę do Redakcji „Słowa Polskiego”, nr. „1723”. 1723

POSZUKIWANIA RODZIN

POSZUKUJE brata Samuela Majera z Kosowa, wojew. Stanisławów Leib Majer, Zeromskiego 34 m 2. Wrocław 1048

KLIM Zofia poszukuje Adolfa Klima. Prosi o wiadomości o nim. Warszawa — Praga, ul. Stalowa 10 m. 9. 1766

POSZUKUJĘ aptekarza Królka, Józefa Zajęca, Krystyny Żukowej ze Lwowa. Zgłoszenia: Bednarska Michałina, Gdynia, Kapitańska 7. K507

ROŻNE

WYTWÓRNIA narzędzi, Wrocław, Sępa Szaryńskiego 47, kupi sole do nielowania, ciągadła diamentowe. 1702

DZIEWCZYNKĘ roczną do dwóch lat zdrową, wezmę za swoją. Zgłoszenia „Słowo Polskie” pod „Małżeństwo”. 1761

STEMPLE kauczukowe wykonywa „EL — CHA — FILM”, Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowincję informujemy listownie. K 480

FOTOGRAFIE nagrobkowe (porcelanowe) wykonywa „EL — CHA — FILM” Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowincję informujemy listownie. K 479

OGŁOSZENIA

do „Słowa Polskiego” i wszystkich innych czasopism w Polsce przyjmuje: Dział Ogłoszeń „Słowa Polskiego” Centrala: Wrocław, ul. Krupnicza 13 (I-sze piętro), tel. 68 od godz. 8 — 15, w soboty od 8 — 13

Oddziały: Legnica: Grodzka 3/4, tel. 19. Jelenia Góra: ul. Kolejowa 18, tel. 22-00. Wałbrzych: ul. Słowackiego 15, tel. 10-98. Kłodzko: Rynek, Bolesława Chrobrego 2. Żagań: Rynek 45. Księgarnia Wł. Muszyńskiego. Kamienna Góra: Księgarnia kółka „Czytelnik” Świdnica: Księgarnia „Czytelnik”, Rynek 43. Wrocław: Księgarnia kółka „Czytelnik” Złotoryja: Pow. Oddz. Inf. Prop. Dzierżonów: Pow. Oddz. Inf. Prop. Księgarnia „Czytelnik”, Brzeg: Księgarnia M. Wais.